

2024-04-02

Motion till Kommunfullmäktige i Härnösands kommun

Inventering av skyddsrum i Härnösands kommun

I Sverige finns runt 64 000 skyddsrum. De flesta är byggda mellan 1951 och 1974 och finns i flerbostadshus. Under de senaste 20 åren har det knappt byggts några nya skyddsrum alls. Det är över fyrtio år sedan vi i Sverige gjorde något åt våra skyddsrum.

Staten, genom myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ett centralt ansvar. Men det finns fortfarande frågor där ansvaret inte är helt tydligt. Till exempel vem som ska göra vad om regeringen beslutar om höjd beredskap och alla skyddsrum som vanligtvis används som förråd, cykelrum eller garage ska tömmas. Det är fastighetsägaren som har ansvar för att ställa i ordning skyddsrummet, men det är i praktiken inte helt lätt för ett bostadsföretag som kanske har ett stort antal skyddsrum utspridda i olika fastigheter.

Ansvaret kan också redovisas på olika nivåer ex.vis

- Lokal nivå (kommuner),
- Regional nivå (länsstyrelser),
- Högre regional nivå (länsstyrelser är indelade i sex civilområden där en länsstyrelse har ett utökat ansvar för civilt försvar och för samordning med det militära försvaret),
- Nationell nivå (regeringen, där myndigheter stödjer regeringen i hanteringen, huvudsakligen MSB).

En utredning (SOU 2022:57), tillsattes under maj 2021, för att se över hur det fysiska skyddet för civilbefolkningen vid krig i Sverige bör vara utformat. Orsaken var ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde. Efter att utredningen tillsattes har det säkerhetspolitiska läget ytterligare försämrats på grund av det anfallskrig som Ryssland inledde mot Ukraina i februari 2022. Utredningen har konstaterat att det finns ett behov av att återuppta en viss kontinuerlig nyproduktion av skyddsrum. Utredningens bedömning är att det bör byggas 2 500–5 000 nya skyddsrumspatser per år (25–50 nya skyddsrum) i Sverige. Man konstaterar i utredningen att Sveriges kommuner, i detta fall då även Härnösands kommun, behöver stärka sin beredskap för kriser och krig och kommunen bör överväga att ta ansvar för

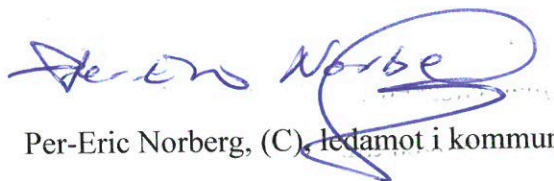
att garantera det skyddet åt varje medborgare inom hela kommunen. Därigenom kan skyddsrummen fortsätta att vara en viktig del av svensk försvarsförmåga.

Kommuner ska enligt lag minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. För uppgifterna enligt lag får kommunerna statlig ersättning. Kommuner har även ett särskilt ansvar för samordning på lokal nivå.

För att öka tryggheten för de boende i Härnösands kommun, föreslår motionären och Centerpartiet

- att Härnösands kommun, tillsammans och/eller med stöd av MSB och länsstyrelsen, går igenom förekomsten av skyddsrum i hela kommunen. Inom kommunens eget fastighetsbestånd, bostäder som ägs av Härnösandshus, har kommunen ett särskilt ansvar
 - att kvaliteten på befintliga skyddsrum avseende underhåll och förbättringar kontrolleras, då många skyddsrum i Härnösands kommun sannolikt installerades för flera decennier sedan.
 - att kommunen efter inventeringen informerar statliga myndigheter, MSB och länsstyrelsen m.fl., där brister finns och ser till att dessa blir åtgärdade så snart som möjligt och om behov finns bygga fler skyddsrum, allt med statligt stöd.
- Åtgärden är viktig för att skapa trygghet för Härnösandsborna, om behovet att nyttja skyddsrummen uppstår.

För Centerpartiet i Härnösands kommun

Per-Eric Norberg, (C), ledamot i kommunfullmäktige